

第一課 臺灣的地理位置

Bài 1 Vị trí địa lý Đài Loan

五

1

臺灣的地理位置

■ 臺灣四面環海，東邊是太平洋，東北為琉球群島，南方是巴士海峽，西邊是臺灣海峽。

■ 臺灣海峽是歐、亞海運的重要航線，臺灣地區的領空也是東南亞和東北亞間航空必經之地。

■ 臺灣地區包括臺灣本島及蘭嶼、綠島、澎湖列島等附屬島嶼，以及福建省的金門縣和連江縣（馬祖）等。

- Đài Loan tứ bề hướng biển , hướng đông là Thái Bình Dương , hướng Đông Bắc là quần đảo Liu Chiu , hướng Nam là eo biển BaShi , hướng Tây là eo biển Đài Loan .
- Eo biển Đài Loan thuộc tuyến hàng hải quan trọng của Âu Châu và Châu Á . Ngoài ra vùng trời của Đài Loan cũng đóng một vai trò quan trọng trong tuyến hàng không của Đông Nam Á và Đông Bắc Á .
- Khu vực Đài Loan bao gồm đảo Đài Loan và các đảo Lan Yu , Lu Tao , Peng Hu và huyện Kim Môn , huyện Lien Chiang (Ma Chu) tại tỉnh Phúc Kiến đều thuộc về Đài Loan .

■ 臺灣 本島的外形，像一條長長的番薯，南北狹長；從臺北縣的富貴角，到屏東縣的鵝鑾鼻，長約三百八十公里；東西最寬約一百四十公里，面積約三萬六千平方公里。

■ 臺灣 的山脈

■ 臺灣 多山，山地約占五分之三；主要山系呈南北走向，東部多山脈，西部多平原。

■ 臺灣 有五大山脈：中央、雪山、玉山、阿里山與海岸山脈。

■ Ngoại hình của đảo Đài Loan giống như một quả khoai lang dài , nam bắc dài hẹp ; từ góc Fu Kui của huyện Đài Bắc , đến Er Nuan Pi của huyện Bình Đông , dài khoảng 380 km ; Đông Tây chiều ngang rộng nhất vào khoảng 140km , diện tích khoảng 36,000km² .

■ Mạch núi Đài Loan

■ Đài Loan có rất nhiều núi , diện tích núi chiếm khoảng 3/5 ; chủ yếu trải dài từ Bắc đến Nam , miền đông rất nhiều mạch núi , miền tây đa số là đồng bằng .

■ Núi Loan gồm 5 mạch núi lớn : Trung Ương , Shueh Shan , Yu Shan , A Li Shan và mạch núi ven biển .

■ 中央山脈縱貫本島南北，有「臺灣屋脊」之稱。

■ 雪山山脈以雪山和大霸尖山最具代表性，雪霸國家公園位於其中。

■ 玉山主峰海拔 3952 公尺，是臺灣第一高峰；因為山頂終年積雪，色白如玉，稱為「玉山」

■ 阿里山的日出、雲海、晚霞、森林以及高山鐵路，這五大奇景，再加上櫻花季，每年總是吸引成千上萬的中外遊客前往欣賞。

- Mạch núi Trung Ương trải dọc toàn đảo Đài Loan từ Bắc đến Nam , nên được xưng là 「 Cột sống của Đài Loan 」
- Đại diện tiêu biểu của mạch núi Shueh Shan là tuyết và ngọn núi cao vút , công viên quốc gia đập tuyết được xây dựng tại đây .
- Ngọn núi chính của Yu Shan cao 3952m (độ cao so với mặt nước biển) , là ngọn núi cao nhất Đài Loan ; do trên ngọn quanh năm suốt tháng đều phủ đầy tuyết , màu trắng toát như ngọc , nên gọi là 「 Yu Shan _ Núi Ngọc 」
- Mặt trời mọc tại núi A Li Shan , mây , hoàng hôn , rừng cây và đường ray tàu hoả , với 5 kỳ quan này , phối hợp với mùa hoa anh đào , mỗi năm thu hút hàng nghìn hàng vạn du khách đến tham quan .

■ 海岸山脈，緊靠太平洋海岸，「清水斷崖」的奇景，令人讚嘆不已！

■ 臺灣是容易發生地震的地區，九二一大地震就是一個很好的例子，也提醒我們防震的重要。

■ 河流

■ 臺灣的河川呈東西流向，河流短、坡度陡，不適合航行。豪雨時水流湍急，雨水直流入海；為了儲蓄水源，只好建築水庫。

■ Mạch núi ven biển , giáp với bờ biển Thái Bình Dương , có kỳ quan 「 non sông nước biếc và sườn núi cheo leo 」 , với những kỳ quan như thế làm cho ta ngẩn ngơ trước thiên nhiên !

■ Đài Loan thuộc nơi thường xuyên có động đất , lần động đất vào ngày 21 tháng 09 đó là một điển hình , đồng thời nhắc nhở chúng ta tầm quan trọng của việc 「 phòng chống động đất 」 .

■ Sông ngòi

■ Sông ngòi của Đài Loan chảy theo hướng đông tây , sông ngắn , nước xiết , không thích hợp cho việc hàng hải . Khi mưa bão to nước chảy rất xiết , nước mưa trực tiếp đổ vào biển ; để dự trữ nước , chỉ có cách duy nhất là xây đập nước .

■ 以下介紹臺灣由北往南的主要河川：

■ 淡水河的支流有大漢溪和新店溪，位於大漢溪的石門水庫和新店溪上游的翡翠水庫，同時提供北臺灣的用水。

■ 大甲溪位於臺灣中部，河床落差大，水量豐沛，建有德基水庫。

■ 濁水溪因流水挾帶泥沙，四季混濁而得名；河流長度為全臺第一。

- Nay giới thiệu vài sông ngòi chủ yếu của Đài Loan chảy từ Bắc xuống Nam :
- Sông Tan Shui gồm sông nhánh như kênh Ta Han và Shin Tien . Đập nước Shih Men tại kênh Ta Han và đập nước Fei Tsui trên đầu nguồn của kênh Shin Tien , cùng cung cấp nước cho miền Bắc Đài Loan .
- Kênh Ta Chia tại miền trung Đài Loan , lòng sông có sự chênh lệch rất lớn , nguồn nước dồi dào , có xây đập nước Te Chi .
- Kênh nước đục do dòng nước chảy có mang cả 「 cát bùn 」 , bốn mùa đều có màu đục nên gọi là kênh nước đục ; là dòng sông có chiều dài dài nhất Đài Loan .

- 曾文溪口的水富含有機物，適合過境候鳥覓食。
- 高屏溪是高雄縣和屏東縣兩縣的分界，因此得名，是臺灣地區流域面積最廣的河川。
- 秀姑巒溪的河道迂迴，切穿海岸山脈，形成峽谷與曲流，是熱門的泛舟勝地。

- Tại đầu nguồn của kênh Cheng Wen gồm rất nhiều chất hữu cơ , là môi trường thích hợp cho các loài chim quá cảnh tìm thức ăn tại đây .
- Kênh Kao Ping tại ranh giới giữa huyện KaoHsiung và Ping Tung , nên lấy đó đặt tên cho kênh này , thuộc sông có diện tích chảy rộng nhất Đài Loan .
- Kênh Shiu Gu Lien dòng sông chảy ngược , chảy xuyên mạch núi ven biển , hình thành khe sâu và dòng nước quanh khúc , là nơi nổi tiếng để bơi thuyền du ngoạn .

四 ^ㄘ 面 ^{ㄇㄢˋ} 環 ^{ㄅㄢˋ} 海 ^{ㄏㄞˇ}	Tứ bề hướng biển
群 ^{ㄑㄩㄣˊ} 島 ^{ㄉㄠˇ}	Quần đảo
巴 ^{ㄅㄚ} 士 ^ㄕ 海 ^{ㄏㄞˇ} 峽 ^{ㄒㄚˊ}	Eo biển BaShi
歐 ^ㄠ 亞 ^{ㄚˊ}	Âu Á
外 ^{ㄨㄞˋ} 形 ^{ㄒㄩㄥˊ}	Ngoại hình
一 ^ㄧ 條 ^{ㄊㄠˊ}	Một quả
狹 ^{ㄒㄩㄚˊ} 長 ^{ㄇㄥˊ}	Dài hẹp
面 ^{ㄇㄢˋ} 積 ^{ㄐㄧˊ}	Diện tích
山 ^ㄕ 脈 ^{ㄇㄞˋ}	Mạch núi
雪 ^{ㄒㄩㄝˊ} 山 ^ㄕ	Núi tuyết
海 ^{ㄏㄞˇ} 岸 ^{ㄞˋ}	Bờ biển
大 ^{ㄉㄚˋ} 霸 ^{ㄅㄚˋ} 尖 ^{ㄐㄧㄢ} 山 ^ㄕ	Ngọn núi cao vút
海 ^{ㄏㄞˇ} 拔 ^{ㄅㄚˊ}	Độ cao so với mặt nước
公 ^ㄍ 尺 ^{ㄇㄣˊ}	Mét
山 ^ㄕ 頂 ^{ㄉㄩㄥˊ}	Đỉnh núi
奇 ^{ㄑㄩ} 景 ^{ㄐㄩㄥˊ}	Kỳ quan
吸 ^{ㄒㄩ} 引 ^{ㄩㄣˊ}	Thu hút
防 ^ㄈ 震 ^{ㄇㄞˋ}	Phòng chống chấn động
河 ^{ㄏㄝˊ} 川 ^{ㄇㄣˊ}	Sông ngòi

豪雨

Bão , mưa to

大漢溪

Kênh Ta Han

河床

Lòng sông

泥沙

Cát bùn

峽谷

Khe núi , khe sâu

五

1

臺灣的地理位置